

JAARVERSLAG 2010

Stichting Protestants Centrum GVO

INHOUD

Voorwoord

Verslag van het bestuur

inleiding

werkzaamheden in 2010

relaties met betrokkenen bij PC GVO

ontwikkelingen in de toekomst

Kengetallen

aantal docenten schooljaar 2009-2010

aantal lesgroepen

Jaarrekening

Personalialia

Voorwoord

Voor u ligt het eerste jaarverslag van de Stichting Protestants Centrum GVO.

De Stichting is op 3 juli 2009 opgericht door leden van het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken, commissie Onderwijs (CIO-O). Het CIO-O is voor het protestantse veld de zendende instantie. De stichting PC GVO treedt namens het CIO-O op als werkgever van docenten protestants-christelijk GVO.

Vanaf augustus 2009 worden docenten die de lessen godsdienstig en humanistisch vormingsonderwijs (G/HVO) op openbare basisscholen geven, gefinancierd worden door het Ministerie van OCW. Met het oog op deze nieuwe vorm van financiering van het G/HVO, was het nodig de structuur rond dit onderwijs daarop aan te passen.

Naast de Stichting Protestants Centrum GVO is in 2009 een overkoepelende stichting opgericht, nl. de Stichting Dienstencentrum GVO en HVO. Daarin werken samen: het Rooms-Katholiek Kerkgenootschap in Nederland, het Humanistisch Verbond, het Contactorgaan Moslims en Overheid, de Hindoe Raad Nederland en de kerkgenootschappen die verenigd zijn in het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken, commissie Onderwijs (CIO-O).

In dit verslag treft u een weergave aan van de activiteiten die de Stichting Protestants Centrum GVO heeft ontplooid in het jaar 2010.

Dit jaarverslag beslaat het kalenderjaar 2010. Daarin komen samen het eerste schooljaar met de nieuwe regeling, 2009-2010 en het begin van het tweede schooljaar, 2010-2011.

Verslag van het bestuur

Inleiding

Voordat de nieuwe financieringsstructuur van kracht werd, waren alle docenten in dienst van plaatselijke kerkelijke gemeenten of IKOS-afdelingen of werkten zij als vrijwilliger. Soms was er subsidie beschikbaar van de burgerlijke gemeente voor dit werk of werd dit werk financieel door de plaatselijke kerk(en) ondersteund. De situatie was verre van eenduidig.

Met het geld van rijkswege was het mogelijk deze situatie te verbeteren. Belangrijk aspect daarbij was dat aan een centraal werkgeverschap vorm kon worden gegeven. Vanaf augustus 2009 kunnen docenten GVO in dienst komen bij het Protestants Centrum GVO.

Tot dat moment was er geen centrale registratie van docenten, hoewel hieraan in het project 'Scholing en organisatie G/HVO 2008' wel een impuls was gegeven. Niet alle docenten GVO waren dus centraal bekend. Het heeft veel inspanningen gekost de docenten GVO die werkzaam zijn in het protestantse veld op het spoor te komen en bekendheid te geven aan de nieuwe regelingen.

Schooljaar 2009-2010 stond daarom met name in het teken van opbouw en pionieren. In schooljaar 2010-2011 kon voortgebouwd worden op de ervaringen uit het eerste jaar. Maar nog steeds meldden zich nieuwe, reeds werkzame docenten. Het is duidelijk dat het bekend raken met de nieuwe situatie veel tijd en energie vraagt.

Werkzaamheden in 2010

- Uitvoering werkzaamheden PC GVO

De stichting PC GVO heeft de uitvoering van de werkzaamheden gelegd bij de afdeling Jeugdwerk van de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk. Er is daartoe een overeenkomst opgesteld. Als onderdeel van deze afdeling fungeert het bureau Protestants Centrum GVO vanaf augustus 2009 als uitvoerder van het stichtingsbestuur.

Het Protestants Centrum GVO heeft gekozen voor een bestuursstructuur waarbij het bestuur op hoofdlijnen bestuurt en waarbij alle managementtaken en alle uitvoeringstaken zijn uitbesteed aan het bureau PC GVO.

- Nieuwe procedures

In het kader van een goede taakverdeling rond GVO en HVO (humanistisch vormingsonderwijs) is met het Dienstencentrum GVO en HVO (DC) afgesproken dat dit centrum zich richt op de contacten met de scholen. De denominatieve werkgevers, waarvan PC GVO er één is, richten zich op de contacten met de docenten. Voor Protestants Centrum GVO komt daar het contact met de landelijke en plaatselijke bij GVO betrokken organisaties, bij.

Binnen het DC zijn in het eerste jaar procedures ontwikkeld voor de aanvraag van lessen G/HVO. Scholen vragen de lessen aan en deze aanvragen worden door het DC beoordeeld. Vervolgens vindt per denominatie een koppeling plaats tussen de toegewezen lessen en de beschikbare docenten. De docenten die gekoppeld zijn, kunnen vervolgens worden uitbetaald. Om tot uitbetaling te kunnen komen, moeten relevante gegevens bij PC GVO bekend zijn. Dat vereist een personeelsadministratie, die in 2009 nieuw moest worden opgezet.

De salarissen worden uitbetaald via een salariskantoor, dat als salarisverwerker voor de hele sector GVO en HVO optreedt.

De nieuwe organisatie roept bij docenten en hun toenmalige werkgevers (IKOS-afdelingen of plaatselijke kerken) veel vragen op. Deze komen per mail of telefoon binnen bij het bureau PC GVO en worden aldaar beantwoord.

- Studiedag

Op 10 november vond een geslaagde studiemiddag plaats voor docenten van PC GVO. Deze middag werd georganiseerd door IKOS/CvL en had als thema 'Ver-halen dichtbij', georganiseerd door IKOS/Centrum voor Levensbeschouwing. Zo'n 120 docenten namen aan deze dag deel.

De studiedag in november lijkt traditie te worden. In november 2009 vond een geslaagde studiedag plaats over twee methodes voor GVO, die toen recent uit waren gekomen: 'Bijbelwijs' en 'Het verhaal centraal'.

Sectordag

In juni organiseerde het Dienstencentrum GVO en HVO voor alle docenten een sectordag. Voor deze dag bestond grote belangstelling.

- Opleiding docent GVO

Om in de toekomst te kunnen beschikken over goed opgeleide docenten GVO is contact gezocht met een zevental hogescholen, te weten:

- Noordelijke Hogeschool Leeuwarden
- Stenden Hogeschool, Pabo De Eekhorst
- Hogeschool Inholland te Amsterdam / Opleidingsinstituut voor Theologie, Levensbeschouwing en Geestelijke begeleiding in vrijzinnig perspectief
- Christelijke Hogeschool Windesheim
- Christelijke Hogeschool Ede
- Driestar Hogeschool Gouda
- Pabo Hogeschool Rotterdam

Met deze hogescholen is in 2010 een opzet gemaakt voor een curriculum voor een opleiding voor docent GVO. Deze opleiding is ook toegankelijk voor herintreders of PABO-studenten met of zonder DCBO- of IKOS-diploma, voor afgestudeerden van de opleiding Leraar Godsdienst (GL) en Godsdienst Pastoraal Werk (GPW).

- Nascholing PC GVO

Met het oog op het professionaliseren van docenten acht het bestuur het gewenst dat docenten zich nascholen. De nascholing werd in 2009 verzorgd door het Centrum voor Levensbeschouwing (CvL), dat dit organiseert namens het IKOS.

Ook in schooljaar 2009-2010 wordt het merendeel van de nascholingen door het CvL aangeboden.

Werkgroep nascholing

Eind 2010 riep het bestuur PC GVO een werkgroep nascholing in het leven. In het licht van de Wet BIO dienen docenten gedurende hun loopbaan hun bekwaamheid te onderhouden. Dit kan geschieden door het deelnemen aan na- en bijscholingsactiviteiten.

Om het vak van docent GVO verder te professionaliseren is het van belang dat duidelijk wordt welke eisen vanuit het Protestants Centrum GVO worden gesteld aan de nascholing van docenten en hoe dit wordt georganiseerd. De werkgroep ontwikkelt hiertoe voorstellen.

Voor de hele sector GVO en HVO is eveneens eind 2010 een werkgroep van start gegaan, om voor het hele G/HVO-veld kaders voor nascholing op te stellen, zodat voor alle docenten G/HVO dezelfde normen gaan gelden.

- Begeleiding van docenten

Vanaf 1 september 2010 zijn de eerste regiobegeleiders van start gegaan. Het bestuur heeft ervoor gekozen Nederland onder te verdelen in 3 regio's: noord, midden en zuid. Gelet op het aantal docenten wordt ervoor gekozen 10 regiobegeleiders aan te stellen, die elk leiding geven aan ongeveer 40 docenten.

De regiobegeleiders vallen onder de directe verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting Protestants Centrum GVO, maar zijn formeel in dienst van de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk.

Een regiobegeleider treedt namens het bestuur PC GVO op als:

- leidinggevende van de docent;
- bewaker van de vereiste kwaliteit van docent en onderwijs;

- coördinator van de invulling van de identiteit door docent en gebruikte methoden, mede vormgegeven door (de instellingen verbonden met) IKOS, HGJB en Protestantse Kerk;
- coördinator van de invulling van de professionele ontwikkeling van de docent binnen kaders door het betuur aangegeven, mede vormgegeven door (de instellingen verbonden met) IKOS, HGJB en Protestantse Kerk;
- beheerder van de relatie en de contacten met de openbare basisscholen.

Met de komst van de regiobegeleiders is een grote impuls gegeven aan de begeleiding en het persoonlijke contact met docenten (en degenen die plaatselijk bij hen betrokken zijn) vanuit Protestants Centrum GVO.

- Communicatie

Website

In 2010 is een website voor Protestants Centrum GVO ontwikkeld in de huisstijl. Deze website heeft in de loop van het jaar steeds meer vorm en functie gekregen en speelt inmiddels een belangrijke rol in de communicatie naar docenten en achterban van Protestants Centrum GVO.

Brochure en folder

Na de wijziging van de gehele organisatie was het nodig de bestaande informatie te vernieuwen. Er is daarom aan een nieuwe informatiebrochure gewerkt voor alle belangstellenden voor Protestants Centrum GVO. Deze voorzag in een behoefte. Al spoedig kon een tweede oplage gedrukt worden.

Ook is een nieuwe folder ontwikkeld. Deze is met name bedoeld om te verstrekken aan ouders om ze informatie te geven over wat GVO inhoudt.

Nieuwsbrieven

Eind 2010 waren er 8 nieuwsbrieven van Protestants Centrum GVO verschenen. De nieuwsbrieven vormen een belangrijk communicatiemiddel over nieuwe ontwikkelingen richting de docenten en hun plaatselijke zendende instanties.

Relaties met betrokkenen bij PC GVO

- CIO-O

De afdeling Onderwijs van het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken treedt op als zendende instantie voor de protestantse kerken/geloofsgemeenschappen. Leden van het CIO-O richtten de stichting PC GVO op. Het CIO-O weet zich nauw verbonden met het werk van de stichting en volgt de ontwikkelingen met belangstelling.

- IKOS, JOP en HGJB

IKOS, JOP en HGJB zijn de identiteitsgebonden organisaties waarmee de St. Protestants Centrum GVO nauw contact onderhoudt.

Ten tijde van het project 'Scholing en organisatie G/HVO' en het vervolg daarop zijn vanuit het IKOS en vertegenwoordigers van de Protestantse Kerk binnen het kader van het CIO-O gesprekken gevoerd over de vormgeving van het gehele protestantse veld voor de toekomst. Vanwege modale herkenbaarheid voor het gehele protestantse veld is er voor gekozen een nauwe samenwerking te

zoeken met IKOS, HGJB (Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond) en JOP (Jeugdorganisatie van de Protestantse Kerk).

Deze samenwerking kwam in 2010 tot uitdrukking rond de werving en selectie van de regiobegeleiders, waarbij de modalitaire herkenbaarheid een rol van betekenis speelde. Daarnaast wordt hen gevraagd een nascholingsaanbod voor Protestants Centrum GVO te ontwikkelen.

- Dienstencentrum GVO en HVO

Zoals u eerder heeft kunnen lezen, is tussen het DC GVO en HVO als overkoepelende stichting en de denominatieve werkgeversstichtingen een goede taakverdeling tot stand gekomen.

De voorzitter van het bestuur van PC GVO maakt deel uit van het bestuur van het bestuur van het DC. Op die manier zijn de lijnen kort.

CAO

Het Dienstencentrum GVO en HVO heeft in 2010 zorg gedragen voor de totstandkoming van een CAO voor leraren GVO en HVO. Daarmee is een flinke stap gemaakt in het garanderen van een goede rechtspositie voor deze leraren.

Referentiedocument

Ook is vanuit het DC een referentiedocument opgesteld met betrekking tot de eisen die gesteld kunnen worden aan leraren GVO en HVO. Dit document, getiteld 'Competente vakdocenten GVO en HVO voor de openbare basisschool' is in 2010 aangeboden aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Indien het ministerie met dit document akkoord gaat, is de weg vrij om de zogenaamde 'reikwijdtebepaling' te schrappen, zodat de Wet BIO ook daadwerkelijk van kracht wordt voor docenten GVO en HVO.

- Vergadering van Aangeslotenen (VvA)

De Vergadering van Aangeslotenen is een platform voor landelijke en plaatselijke kerken en organisaties, die betrokken zijn bij het godsdienstig vormingsonderwijs. De VvA is op 10 november 2010 officieel van start gegaan.

De VvA fungeert als adviesraad voor het bestuur. Zij reflecteert op de hoofdlijnen van het meerjarenbeleid en dient als klankbord en denktank.

Via de VvA kunnen plaatselijke kerken/organisaties betrokken blijven bij het GVO, ook al vervullen zij niet meer de werkgeversrol.

- Beroepsvereniging docenten GVO

Eind 2010 is beroepsvereniging voor docenten GVO opgericht. Het initiatief tot deze beroepsvereniging komt voort uit de Landelijke Vereniging IKOS, waarin docenten eerder verenigd waren.

Kengetallen

Alle toegewezen aanvragen van basisscholen heeft Protestants Centrum GVO in de eerste twee schooljaren kunnen honoreren.

- **Aantal docenten en lesgroepen**

	<i>december 2009</i>	<i>juli 2010</i>	<i>december 2010</i>
Geregistreerd bij PC GVO	416	426	429
Aantal lesgroepen	1990	2170	2025

Toelichting bij deze getallen

Docenten per december 2010

In december 2010 stonden 429 docenten geregistreerd.

De groep docenten is als volgt onder te verdelen:

- 372 docenten op basis van een contract voor bepaalde/onbepaalde tijd
- 43 docenten vanuit het ambt van predikant
- 4 docenten als kerkelijk/pastoraal werker
- 9 docenten als vrijwilliger
- 1 docent als zelfstandige.

Van de 429 docenten waren er eind 2010:

- 110 die minder lessen hadden dan vorig jaar (hieronder zijn dus ook begrepen degenen die géén lessen hebben)
- 135 docenten hadden evenveel lessen als in het vorige schooljaar
- 148 docenten hadden meer lessen dan vorig jaar
- van 36 docenten was geen opgave ontvangen – zie boven

Lesgroepen per december 2010

Volgens het overzicht van de toegekende aanvragen was er op 9 december bekostiging toegekend voor 2321 lessen per week.

Van de 429 geregistreerde docenten waren er eind december echter nog 53 personen die in het geheel geen lessen achter hun naam konden schrijven.

Deze zijn als volgt onder te verdelen:

- van 36 personen was geen opgave ontvangen
- bij 12 personen kon er geen les worden toegekend omdat de school (nog) geen aanvraag had gedaan
- bij 2 personen was de status van de aanvraag van de school nog steeds 'in behandeling' (meestal omdat er met de aanvraag geen kopie van de inventarisatiebrief was meegestuurd)
- 3 personen hadden geen enkele toegekende les omdat de school gestopt is met GVO.

Uiteindelijk kwam het aantal door het PC GVO gegeven lessen per einde schooljaar 2010-2011 weer precies op 2170 uit net als het jaar ervoor.

- **Leeftijdsopbouw**

2009-2010	<u>< 45</u>	<u>40 - 55</u>	<u>55 - 65</u>	<u>> 65</u>	<u>onbekend</u>	<u>totaal</u>
	93	149	128	20	26	416
2010-2011	<u>< 45</u>	<u>40 - 55</u>	<u>55 - 65</u>	<u>> 65</u>	<u>onbekend</u>	<u>totaal</u>
	85	157	144	20	23	429

In december 2010 zijn 73 mannen als GVO-docent werkzaam en 356 vrouwen.

- **Betrekkingsoverzicht in december 2010**

De betrekkingsoverzicht bedraagt gemiddeld ca. 5 lessen per week (= 0,1667 fte). In onderstaand schema is de omvang van de betrekkingen verder uitgewerkt.

Aantal docenten, dat	volgende aantal lessen geeft:	Totaal aantal lessen
1	29	29
1	25	25
1	22	22
4	20	80
2	19	38
3	18	54
5	17	85
4	16	64
5	15	75
4	14	56
3	13	39
10	12	120
7	11	77
9	10	90
14	9	90
20	8	160
10	7	70
27	6	162
25	5	125
55	4	220
53	3	159
67	2	134
45	1	45
Totaal: 375		Totaal: 2055*

Ter toelichting:

Het verschil van 30 lessen t.o.v. het totaal van bekostigde lessen wordt veroorzaakt doordat 29 lessen worden vervangen en dus dubbel zijn geteld en 2 x 0,5 les is afgerond.

Jaarrekening Stichting PC GVO 2010

Lasten (in euro's)	Budget 2010	Realisatie 2010	Vershil 2010
<i>Beloning leraren</i>			
Salarissen incl. wg lasten	pm	2.987.948	
Freelancers en anderen	pm	143.526	
Bijscholing	209.000	44.589	-164.411
Subtotaal	pm	3.176.063	
<i>Begeleiding leerkrachten</i>			
<i>Rekening Stichting</i>			
Bestuur (vergader- en reiskosten)	0	6.418	6.418
Advies	0	2.944	2.944
<i>Rekening Bureau</i>			
Huisvesting	0	13.345	13.345
Begeleiding leraren	0	68.848	68.848
Regiobegeleiders	673.200	93.625	-579.575
Bijscholing begeleiders	28.050	421	-27.629
Subtotaal begeleiding	701.250	185.601	-515.649
<i>Kosten overhead</i>			
<i>Rekening Stichting</i>			
Bestuur (vergader- en reiskosten)	7.650	7.650	0
Communicatie - bestuur	5.000	3.502	-1.498
Overige bestuurskosten	0	0	0
<i>Rekening Bureau</i>			
Management en Beheer	50.592	66.000	15.408
Administratie	37.230	38.875	1.645
Huisvesting	14.280	14.280	0
Communicatie - bureau	12.850	11.375	-1.475
Financieel (administratie en accountant)	5.610	13.530	7.920
Subtotaal overhead	133.212	155.211	21.999
TOTAAL	pm	3.516.875	

Toelichting

Het jaar 2010 stond in het teken van de opbouw van de begeleidingsstructuur van de leraren. In het budget vanuit het DC is rekening gehouden met het feit dat de begeleidingsstructuur al op volle sterkte aanwezig zou zijn gedurende het gehele jaar 2010. De werving van de regiobegeleiders is pas in het najaar van 2010 afgerond. Dit heeft als gevolg dat er een forse onderschrijding is van de post regiobegeleiders. Vanwege deze opbouwfase zijn er meer kosten gemaakt op centraal niveau door het bestuur. Structureel zal een deel van de begeleiding van de leraren vanuit het bureau plaatsvinden daarom zijn er kosten gemaakt voor huisvesting en begeleiding leraren binnen het bureau. Een deel van het beschikbare budget voor regiobegeleiders zal dus daar voor worden ingezet.

Een ander effect van de opbouwfase is de onderschrijving van de post bijscholing voor leraren. Een groot deel van de kosten van bijscholing in 2010 is nog gefinancierd uit gelden uit het project 'Scholing en organisatie 2008' (voor GVO-docenten ging het om € 150.000,-).

Totale geldstroom van de Stichting kan als volgt onder verdeeld worden:

GELDSTROOM VIA

Dienstencentrum	3.010.361
Stichting	151.610
Bureau	354.903
Totaal	3.516.875

Aan het einde van het jaar zijn de volgende voorzieningen opgenomen voor te betalen bedragen in 2011 van kosten die in 2010 zijn gemaakt:

VOORZIENINGEN

Kosten gemaakt in 2010 nog te betalen in 2011	4.697,01
Nog te betalen aan Bureau	114.925,81
Totaal	119.622,82

Naast de geldstroom vanuit het DC heeft de Stichting ook eigen inkomsten vanuit collecteopbrengsten en andere giften. Het verloop van het steunfonds was in 2010 als volgt:

STEUNFONDS

stand primo	3.463,75
toevoeging 2010 (collecte)	103,75
stand ultimo	3.567,50

De Stichting heeft een bankrekening voor de verdeling van de geldstromen. Het saldo van de bankrekening was eind 2010 als volgt:

Saldo bankrekening 31-12-2010	123.190,32
-------------------------------	------------

De Stichting heeft geen eigen vermogen. De balans van de Stichting ziet er eind 2010 als volgt uit.

BALANS per 31 december 2010

ACTIVA

Liquide middelen 123.190,32

=====

TOTAAL 123.190,32

PASSIVA

Te betalen kosten 119.622,82

Steunfonds 3.567,50

=====

TOTAAL 123.190,32

Personalialia

Bestuur Protestants Centrum GVO

Het bestuur van de Stichting Protestants Centrum GVO wordt gevormd door:
ds. L. Bal (voorzitter), op voordracht van de kleine synode van de Protestantse Kerk in Nederland
dr. G. van der Hoek (secretaris/penningmeester), namens de orthodoxe kerken
dhr P. den Dikken, op voordracht van de Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
drs. L. Jansen, namens de vrijzinnige kerken
drs. H. Pol, op voordracht van de Stichting Interkerkelijk Overleg Schoolzaken

Bureau

Medewerkers van bureau Protestants Centrum GVO zijn:
Erna de Goede, coördinator
Coby Oppewal, managementondersteuning
Gerrie de Boer, docentenregistratie
Wouter Knoester, HRM/docentenbegeleiding
Harmen van Wijnen, financiën

CIO-O

De Stichting Protestants Centrum GVO is opgericht vanuit het CIO-O. Dat is de commissie onderwijs van het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken. In deze commissie zijn de volgende kerken/geloofsgemeenschappen vertegenwoordigd:

- de Algemene Doopsgezinde Sociëteit via mevr. M.G. Bakker-van Kampen
- de Christelijk Gereformeerde Kerk via drs. M.H. Baan
- de Gereformeerde Gemeenten via dr. G. van der Hoek
- de Gereformeerde Kerken in Nederland (vrijgemaakt) via drs. R. de Boer
- de Nederlands Gereformeerde Kerken via mevr.mr. T. Klos-de Vries
- de Oud-Katholieke Kerk van Nederland via dhr. J.G. Kinneging
- de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) via ds. L. Bal
- de Remonstrantse Broederschap via drs. E.J. Hendriks
- de Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB via drs. L. Jansen
- de Unie van Baptistengemeenten via ds. J.M. Zijlstra

Bestuur DC GVO en HVO

Het bestuur van de Stichting Dienstencentrum GVO en HVO wordt gevormd door:
dr. J.P. de Vries, onafhankelijk voorzitter
ds. L. Bal, St. Protestants Centrum GVO
dhr. N. Stuij, HVO
dhr. A. Habets, RK Centrum GVO (hij is in 2010 de heer D. Wienen opgevolgd)
dhr. I. Spalburg, SPIOR
dhr. H. Rambaran, Hindoeraad Nederland